

Gyermekkórusok hangversenye

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1-es számú gyökörli általános iskolájának gyermekkórusai adnak hangversenyt ma, pénteken délután 6 órai kezdettel Szege- den, a Tisza-szálló nagyter- mében. Megnyitó beszédet mond dr. Moholy Károly, a főiskola főigazgatója.

*

A Bartók gyermekkórus igen gazdag programot bon- nyolított le az elmúlt idő- szakban. Fellépett üzeni és városi ünnepeken, a sze- gedi kórusok reprezentatív hangversenyein, s tovább bő- vültek nemzetközi kapcsola- tai. Egy esztendeje a jugsz- sláviai Celje nemzetközi if- júsági kórusversenyén nyer- tek ezüstdiplomát, szeptem-

berben pedig a csehszlovákiai Olmütz kórusfesztiválján kép- viselték a magyarországi énekkari kultúrát. Március- ban grúz vendégeket fogad- tak, a tbiliszi zeneiskola le- ánykarával emlékezetes kon- certet adtak a Tisza-szálló- ban, ahol egy finn egyetemi kórus is fellépett. Hasonló- képpen sokszínű a közeli programjuk is. Június elején Komlón vesznek részt — ha- zai és külföldi együttesek tár- saságában — nemzetközi ta- lálkozón, július közepén pe- dig Debrecenben nemzetközi kórusversenyen. Ezeken a nemzetközi találkozókon új egyenruhában szerepelnek a gyerekek, a DÉLTEX Vállalat és a Szegei Ruhagyár Móra szocialista brigádja ajánlotta fel a kórusnak.

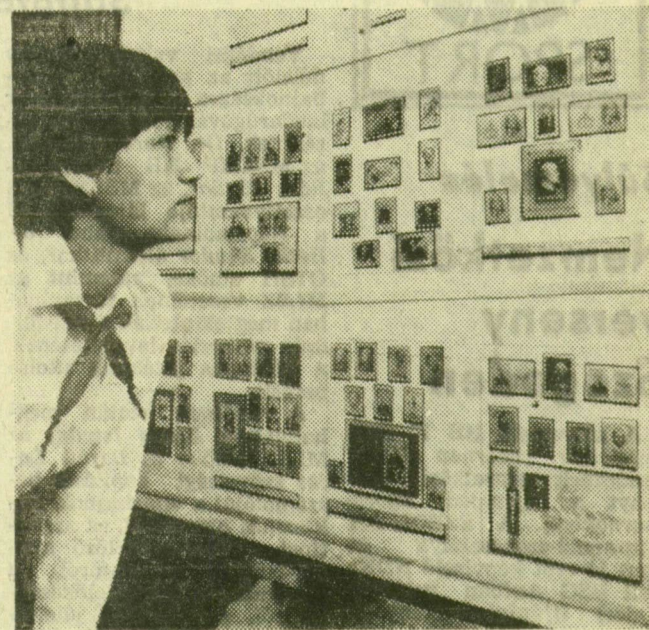
A mai koncerten osztályon- ként mutatkoznak be a Ko- dály kórus tagjai, s így elő- ször lépnek közönség elő az első osztályosok. A Mozart gyermekkórus 18 éven át úgy dolgozott az iskolában, hogy soraiban zenei tagozatos diá- kok is énekeltek. Idén elő- ször lépnek föl nélkülük. Mint ismeretes, a Mozart gyermekkórusnak évtizedes baráti kapcsolata alakult ki a weimari Goethe-Oberschule Hangyácskák nevű énekkará- val. Tavaly a német gyer- mekkórus töltött két hetet Szegezen, Budapest és a Balatonon, idén a szegei gyerekek viszonzózzák ezt a látogatást: június végén Ber- linbe, a türingiai erdőbe és Weimarba utaznak.

Anyag- és készlet- gazdálkodás

A takarékoság és a terme- lés mindenkori folyamatos anyagellátása fontos feladat. Hazánkban, a szerény nyers- anyagkészletek miatt, külö- nösen. Az anyagellátás és a készletgazdálkodás javítása érdekében három éve tartot- tak először országos tanács- kozást. Az akkori javaslato- kat közgazdasági szabályo- zókban és jogszabályokban érvényesítették. A második országos konferenciának má- jus 9-től 11-ig Szegead adott otthont. A keddi, Tisza-szálló- ban tartott plenáris ülés után szerdán négy szekció- ban összesen 600 szakember tanácskozott. Az ötven elő- adás és a viták során megfo- galmazták, hogy az anyag- és készletgazdálkodás javítá- sához elengedhetetlen a ter- vezők, a műszaki szakembe- rek, a közgazdászok, az anyagbeszerzők, a raktárosok és a fuvarozók széles körű együttműködése.

Tegnap, csütörtökön a ple- náris ülésen a szekcióvezetők beszámoltak az építő-, az élelmiszer-, a helyi- és a szövetkezeti ipari, valamint a mezőgazdasági szakembe- rek munkájáról. A há- romnapos konferencia mun- káját Virág József, a szegei Élelmiszeripari Főiskola tan- sékvezető tanára, a Szerve- zési és Vezetési Tudományos Társaság Csongrád megyei szervezetének elnöke érté- kelte. Ezzel az SZVT és to- vábbi öt tudományos egye- sület által rendezett országos konferencia véget ért.

A béke- és barátsági hónap eseményei

Részlet a bélyegkiállításról

Folytatódik a béke- és ba- rátsági hónap eseménysoro- zata. Tegnap, csütörtökön volt Kulcsárné Kiss Piroška, Szegead, a tarjáni pártház- ban bélyegkiállítás nyílt, amelyet a Hazafias Népfrent Szegead városi bizottsága és a Magyar Bélyeggyűjtők Orszá- gos Szövetségének szegei szervezete rendezett. A kiál- lítást dr. Diós József, a nép- front városi bizottságának al- elnöke nyitotta meg. Ezután kerekasztal-beszélgetésen A a Hazafias Népfrent városi tudomány és a kultúra sze- repe a békepolitikában címmel Iván Vaskeba, a Szov- jetunió magyarországi Szer- zői és Jogvédő Hivatalának vezetője tartott előadást. Ott volt Kulcsárné Kiss Piroška, a városi népfrentbizottság titkára is. Ma, pénteken a városi nép- frontsékházban délután 5 órakor Köszöntünk VIT — Köszöntünk Havanna! baráti találkozót rendeznek a sze- gedi egyetemeken tanuló kül- földi diákoknak. Ma este 6 órakor a rókusi pártházban a Hazafias Népfrent városi bizottsága, a II. kerületi pártszervezet és a népfrent kerületi bizottsága békegyű- lést rendez.

A matyó tovább él

A vásár pillanatra sem szünetelő forgatagában szí- vesen áll meg az ember né- hány percre nézelődni. Őket is egyre többen veszik körül, kisgyermek kukucskálnak, idősebbek, fiatalok lesik, hogy bomlanak ki a szakál- las fiatalember keze nyomán a különböző, szebbnél szebb virágmotívumok.

A szemlélődő azt hiheti, mi sem könnyebb ennél. Még kedvet is kap talán, hogy maga is kipróbálja a „karco- lást”. Többek arcáról látni, szívesen kézbe vennék az egyszerű, hegyes szögben végződő szerszámot, leülne- nek a sámlira, a térdükhöz szorítanak a mázos tányért, s aztán — kénytelenek lenné- nek elismerni, nem is olyan könnyű foglalatosság ez.

Alapos mesterségbeli tu- dás, sok-sok előtanulmány, élénk fantázia, s nem utolsó- sorban jó rajzkészség szüksé- ges ahhoz, hogy valaki az egykori íróasszonyok mes- terségét folytathassa.

Nagy Bandó András nyolc

évvel ezelőtt találkozott elő- ször a balástyal — immár 88. esztendejét számláló — Jacsó Bori néniel, a Népművész Mesterével. Meg- csodálta a jókora kartonokra rajzolt számtalan motívumot, s saját maga kedvére, amo- lyan tanulmányfelét készített róluk. A gyönyörű, színes matyóvirág között leggyak- rabban a tulipánok, a rózsák, a különböző csavart motívu- mok térnek vissza, de a matyó kézműkáról nem hiányozhatnak a többféle va- riánsban ismétlődő, indák, bogycók sem. Néha a mezők virága is közéjük kerül, a búzavirág, a búzakalász az avatott írók és karcok keze nyomán harmonikusan illesz- kedik a jellegzetes matyó motívumok sorába.

Az idős népművész, látva a fiatalember lelkesedését, jó rajzkészségét, több karton motívumot neki ajándéko- zott. Nagy András — Jacsó Bori nénitől eltérően — nem párnákra, hanem mázas tá- nyérokra rajzolja, helyeseb-

ben karcolja a matyó mintá- kat. Hogy eddig hány tányér került ki a keze alól, megszá- molni is nehéz lenne; jó ré- szük a városi, folklór ked- velő emberek konyháit, ebédlőit díszíti. A népművé- szet így él tovább a városok- ban, mi több, a matyó motí- vumok a modern lakások fa- lának díszítésére is kiválóan alkalmasak.

Szegead Nagy András és felesége, Szulcsán Julianna készített nemrég matyó fa- lat, saját konyhájukban. A párnákon oly dúsán burjánzó virágokat ezúttal kissé „meg- lazították”, a minták itt már könnyedebben, „szellőseb- ben” kapcsolódnak egymás- hoz. A mintafal után elkészí- tették a másikat is, barátjuk ebédlőjében. Hamisítatlan népművészeti tányérokkal, köcsögökkel, gyékényfalvédó- vel övezve valóban rendkívül szemet gyönyörködtető lát- vány.

Szulcsán Julianna immár főfoglalkozásban űzi a tá- nyérok díszítését, de ezt a fajta tevékenységet nem pusztán jövedelemforrásnak tekintik. „Házi múzeumukat” mindig szívesen nyitják meg bárki előtt, a matyó díszítő- művészet történetét monog- ráfiának is beillő tanulmány- ban dolgozták fel, s ezt — a vendégeknyvbe fűzve — mindig kézbe adják azoknak, akik bekopogtatnak hozzá- juk. Vendégül látták már több iskola kisdíákait, a rögtönzött „technikai bemu- tatóval” sokukban kedvet éb- resztettek a próbálkozásra.

Jacsó Bori néni olykor még maga is kezébe veszi az írószerszámot. A kiskapu előtt, sámlin ülve feszíti ki ölében a díszítendő vásznat. Lepedőszélre, párnára rajzolja elő a szebbnél szebb motívumokat, pontosan úgy, ahogyan azt 50—60 évvel eze- lőtt is csinálta. Azt mondja, főként a maga kedvére rajz- olja, írja a szebbnél szebb motívumokat, a művészet természetes idegnyugtató számára. A városi „népművé- szek” más módszerrel, más anyaggal dolgoznak. A matyó falfestéshez ők már mosható anyagot, valkiddot használnak, de egyben ugyancsak hason- lítanak az idős mesterasz- szonyhoz. Munkájukat ha- sonló örömmel végzik, s min- dig új variáción törnek a fe- jüket.

L. Zs.

Csak engedéllyel

Bővült a külföldre vihető és küldhető termékek köre

A Magyar Nemzeti Bank a szőnyegekkel és a gyermek- cipőkkel kibővítette azoknak a termékeknek a körét, ame- lyeket csak devizahatósági engedéllyel szabad külföldre ajándékként kivinni, vagy postán kiküldeni. A jövőben tehát a szalámi és kolbász-

áru, pácolt és füstölt hús, füs- tölt szalonna, zsír, szalonna, zsír, olaj, cukor, liszt, kávé és gyógyszer mellett szőnye- get és gyermekcipőt sem sza- bad devizahatósági engedély nélkül kivinni vagy kikülde- ni az országból.

A könyvtár nyilvános

Csinos lány az asztalnál, fölötté árulkodik a tábla: Beiratkozás — Felvilágosí- tás.

— Szeretnék beiratkoz- ni...
— Hallgató?
— Nem.
— Egyetemi dolgozó?
— Nem.

A lány gyakorlott mozdu- lattal nyújtja a papírt.
— Tessék kitölteni, név, szegedi lakcím, foglalkozás, beírni a kutatóndó témák- roket, dátum, aláírás, hol- nap tessék bejönni, addigra megnézi a igazgató úr.

— Es...?
— Hát, majd aláírja, hogy a kölcsönzőjegy kiadását en- gedélyezi vagy nem. Egyéb- ként ott a falon a szabály- zat.

„A József Attila Tuda-ománygyetem Központi Könyvtárának használati szabályzata... egyetemi, tu- dományos könyvtár. Mind szolgáltatásainak, mind hasz- nálóinak (olvasóinak) körét a jellege határozza meg... A könyvtár nyilvános. Mind- azon tudományos érdeklődé- sű szakemberek, hallgatók, tanulók tagjai lehetnek, akik betöltötték 18. életévüket... minden beiratkozott által igénybe vehető szolgáltatá- sok: 1. Helyben olvasás. A könyvtár elsődleges, legfon-

tosabb, legszélesebb körű szolgáltatása... Minden meg- kötés nélkül kölcsönözhetnek: a szegei felsőoktatási intéz- mények oktatói, kutatói, nap- pali tagozatos hallgatói, a szegei és vidéki felsőokta- tási intézmények esti és le- velező hallgatói, ha szegei lakosok... Külön engedéllyel kölcsönözhetnek mindazon tudományos érdeklődésű sze- gedi lakosok, akik valamely szakterület irodalmát kíván- ják tanulmányozni... Nem kölcsönözhetnek vidéki felső- oktatási intézmények nappali tagozatos hallgatói, mind- azok, akik nem magyar ál- lampolgárok, mindazok, akik nem egyetemi hallgatók vagy dolgozók, s csupán magyar nyelvű szépirodalmi, illetve általános közművelődési anyagot (a közművelődési könyvtárakban nagy példány- számban megtalálható isme- retterjesztő műveket, nyelv- tanulási segédleteket, művé- szai albumokat, stb.) kíván- nak kölcsönözni.”

*
Dr. Karácsonyi Béla, a könyvtár igazgatója:

— Az új kölcsönzési rend gyakorlatilag ösztöl, ebben a tanévben lépett érvénybe. Az állomány és a hallgatók egyetemi oktatók érdekeinek védelme tette szükségessé a szigorítást.

— Nem kerül így hátrány- ba az egyetemet-főiskolát már elvégzett városi értelmiség?

— Nem. Beiratkozhat, s amennyiben érdeklődési te- rülete lehetővé teszi, korlát- lanul kölcsönözhet.

— Miként bírálják el a beiratkozási kérelmeket?

— Részben személy sze- rint, részben szak szerinti. Tehát: jön az egyetemi gya- korló gimnáziumának tanára. Munkahelyét társintézmény- nek vesszük. Ha például a Radnóti gimnázium matema- tika—fizika szakos tanáráról van szó, semmi akadály a dolognak. Magyar—történe- lem szakosnál a hallgatók

érdekeiben létrehozott korlá- tozások már érvényesek. Egy mérnök, egy technikus ter- mészetesen minden további nélkül kölcsönözhet szakmá- jának irodalmából.

— De ha, mondjuk, en- gem sok minden érdekelt: a szociológia, a lélektan, a néprajz, a filozófia...

— Természetesen viheti. Nem baj, ha valaki akartiz szakterületet is megjelöl, ha nem érintik a már felsorol- takat.

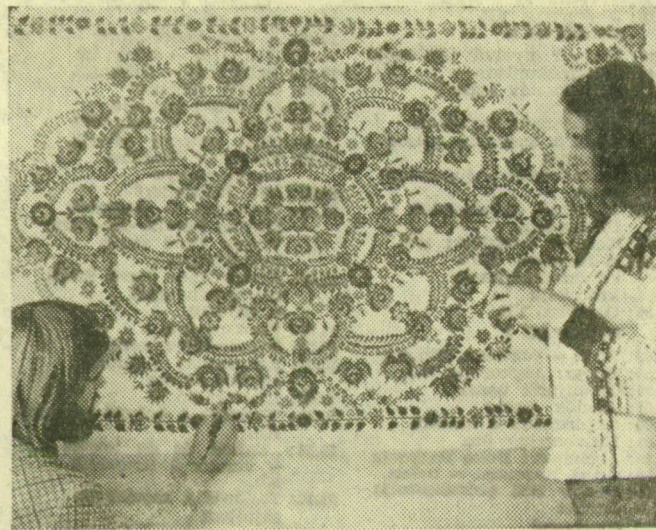
— Ugy tudom, 1945 előtt megjelent könyveket sem kölcsönöznek...

— Állományvédelem a cél itt is. Bár talán jobb lett volna 1948 határvonalnak, hiszen 1945—1948 között a könyvek igen rossz minősé- gű papíron jelentek meg, szintén nehezen pótolha- toak... Mindent összevetve, végül, ennél az évnél döntöt- tünk. A korábban megjelent könyvek az olvasóban termé- szetesen rendelkezésre áll- nak, s külön engedéllyel kölcsönözhetők is. Egyébként olvasónk a régi rend szeri- nt, továbbra is szorgalmi idő- szakban reggel 8-tól este 7-ig, vasárnap délelőtt 8-tól 1-ig tart nyitva, vizsgaidő- szakban péntekig, este 10-ig.

— Summa summarum?

— Véleményem szerint az új rendszer, ami kísérletnek indult, nagyon rugalmas. Mintha formailag korlátozó- dott volna a kölcsönzés, az eddig tapasztalatok szerint azonban valójában jobba tet- te a kutatás és a kölcsön- zés feltételeit. S ráadásul a hallgatók igényeitől mentesi- tettük a közművelődési könyvtárakat. És még vala- mi: Magyarországon létezik egy helytelen szemlélet, ami a könyvtárak szolgáltatásait szinte kizárólag a kárpén- zésben véli kimerítettnek. A változtatásokkal talán segí- tethünk, hogy módosuljon, korszerűsödjön ez a kép is.

Domonkos László

Somogyi Károlyné felvétele

Készül a matyó fal

Népművelők gyakorlata

Dolgos, sürgő-forgó fiata- lokkal népesültek be márci- ustól a szegei művelődési központok. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola III. éves népművelés szakos hallgatói- val, akik, szám szerint 28-an, a héten vizsgafeladattal fej- tezték be népművelési gya- korlatukat. Kedden este a Juhász Gyula Művelődési Központban tréfás vetélkedőt szerveztek és vezettek a fő- iskolások. Talán jó lesz... ugye, jó volt? címmel. A részt vevő csapatok a mű- velődési központban működő szakmunkástanulók klubjá- nak, valamint a 600. sz. MUM Szakmunkásképző In- tézet és a Textilművek Szak- munkásképző Intézetének fiataljaiból kerültek ki.

Tegnap, csütörtökön dél-

után az öntödében folytató- dott... a Bartók Béla Mű- velődési Központba beosztott lányok Hazánk, Magyaror- szági című vetélkedőt szer- veztek az üzem szocialista brigádjainak. Külön érdeké- seket jelentett, hogy közülük néhányan a zsűriben is he- lyet foglaltak. Előzőleg be- szélgetéseken ismerkedtek a munkásokkal. Egy másik cso- port szintén tegnap, a vas- utas művelődési otthonban adott számot a leendő szak- májához szükséges felké- szültségéről. Valamennyi népművelés szakos hallgató ugyanis két és fél hónapos gyakorlati munkája, de főleg a héten bemutatott vizsga- feladat-vetélkedők alapján szerzett érdemjegyet oktatói- tól. S nem is rosszakat!